

POSTRONEK (13) *sb m*

Oba o jasne; e prawdopodobnie jasne (tak w -ek).

*sg N postronek (2). ◇ A postronek (1), postronka (1) [w znac. c. Przen] ◇ I postronki(e)m (1).
◇ pl N postronki (1). ◇ A postronki (2). ◇ I postronki (2) Leop, PaprPan, postronkami (1) BudBib.
◇ L postronkách (2).*

Sł stp, Ca notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

*Gruby sznur, powróż; funis Vulg, PolAnt, Cn; captivus BartBydg (13) : ZapMaz II G 1/93v;
Captivus, postronek vel cyącziva BartBydg 22b; [Na postronki gr 6 GębMemor 148].*

a. *Część uprzęży dla konia (2) : examen, Wagi v wozów na które postronki zakładają/ alias Libramentum et aequilibrium. Mącz 110a; Subiugia, Rzemienie yármie álbo yármowe/ też ślie nabiodrki/ postronki/ etc. Mącz 177c.*

b. *Więzy, sznur do krępowania (7) :*

Zwrot: »związać [kogo] postronki(-ami)« = (ligando) ligare funibus Vulg, PolAnt; ferre funes PolAnt (3): Rzekli nie zábiyemy cie/ iedno zwiázanego [!] wydamy. Y zwiázáli go dwiémá nowemi postronki/ y wynieśli go z fkały Etham. Leop Iudic 15/13; iefliby mię wiązác zwiázano drotowemi postronkami nowemi/ ktoremi nie robiono/ tedy zemdleię BudBib Iudic 16/11, 16/12.

Szereg: »postronek abo powroz« (1): Słowo Ebreyfkie Háwoth znaczy postronek/ ábo powróż [!] BudBib I 142b marg.

Przen (3) :

Zwroty: »krępować [kogo] postronki [I]« = brać do niewoli (1): Chociaż ci tak włomni fą ná te to członki/ Iednák mężnie krepuią pogány postronki. PaprPan Bb4v.

»(przy)wodzić [kogo] w postronkach« = brać do niewoli, trzymać w niewoli (2): od mężnych od groźnych ten naród iefł wżczęty. Nie wftawa to namniey ták wiedzcie w potomkach/ Częfto biyą pogány y wodzą w postronkach. PaprPan ktv, P.

c. *Stryczek; przen (2) :*

a) *Kara śmierci przez powieszenie (1) : Złodzieyftwo iego dzieło: postronek pokutá: Wiście mu ná podniebiu/ by nawiętfza plutá. KlonWor 8.*

b) *Człowiek, który zasłużył na karę śmierci przez powieszenie (1) : Zaden tám nie żałował tey śmierci okrutney: Káždy mowił; Bog pomoż tey Bábie fekutney: Ktora zábiłá iáko iedná Amázonká/ Tego fkażcę ludzkiego/ dużego postronká. KlonWor 44.*

Synonimy: lina, powroz, sznur, sznurek; b. pęto, więzy; c. stryczek.